

ประเด็นการเมือง ฉบับที่ E2	22 พ.ย. 67	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น การใช้ซีปนาวุธ Army Tactical Missile System (ATACMS)	การใช้ซีปนาวุธ ATACMS ในความขัดแย้งระหว่างยูเครน-รัสเซีย ผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์และความท้าทาย	
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถของซีปนาวุธ ATACMS - ผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ต่อยูเครน-รัสเซีย - ความท้าทายและความเสี่ยงในการนำซีปนาวุธ ATACMS มาใช้ - ผลกระทบการยกระดับต่อความขัดแย้ง - จุดเปลี่ยนในสงครามรัสเซีย-ยูเครน - ข้อสังเกตเชิงยุทธศาสตร์ 	

การใช้ซีปนาวุธ Army Tactical Missile System (ATACMS) ในความขัดแย้งระหว่างยูเครน-รัสเซีย

ในบริบทของความขัดแย้งที่ยืดเยื้อระหว่างยูเครนและรัสเซีย การนำซีปนาวุธ Army Tactical Missile System (ATACMS) มาใช้ถือเป็นหนึ่งในจุดเปลี่ยนสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางการสู้รบของทั้งสองฝ่าย ซีปนาวุธเหล่านี้ช่วยเพิ่มศักยภาพทางการทหารของยูเครนด้วยระยะยิงไกลที่สามารถเข้าถึงเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ในพื้นที่ยึดครองได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้จะเพิ่มขีดความสามารถในการโจมตีลึกเข้าไปในพื้นที่ของศัตรูแล้ว ยังสร้างแรงกดดันให้รัสเซียต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทั้งในด้านการรบและการป้องกัน บทความนี้จะวิเคราะห์ถึงบทบาทของ ATACMS ในการปรับเปลี่ยนดุลอำนาจในสมรภูมิยูเครน-รัสเซีย พร้อมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความเป็นไปของความขัดแย้งนี้ในระยะยาว ในประเด็นหลักๆ ดังต่อไปนี้

ผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์และความท้าทาย การนำระบบซีปนาวุธ ATACMS เข้ามาใช้ในความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซียถือเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการทหารของยูเครนอย่างสำคัญ และดุลย์แห่งสงคราม และอาจถูกตีความได้ว่าเป็นการเข้าสู่สงครามของสหรัฐฯ โดยตรง

ความสามารถของซีปนาวุธ ATACMS เป็นเทคโนโลยีที่ล้ำหน้าของสหรัฐฯ ซึ่งมีคุณสมบัติสำคัญของสหรัฐฯ ด้านความแม่นยำและระยะยิง **ศักยภาพในการโจมตีระยะไกล** มีระยะยิงไกลถึง 300 กิโลเมตร (186 ไมล์) ซึ่งมากกว่าระยะยิงของปืนใหญ่ทั่วไปอย่างมาก ความสามารถนี้ช่วยให้กองกำลังยูเครนสามารถโจมตีเป้าหมายในพื้นที่ที่อยู่ลึกเข้าไปในดินแดนที่รัสเซียยึดครอง เช่น ศูนย์บัญชาการ เส้นทางลำเลียง และ ศูนย์กลางการโลจิสติกส์ **การนำวิถีที่แม่นยำ** ระบบนำวิถีขั้นสูงช่วยให้ซีปนาวุธ ATACMS สามารถโจมตีเป้าหมายสำคัญได้อย่างแม่นยำ ลดความเสียหายต่อพื้นที่โดยรอบ ความแม่นยำนี้เพิ่มศักยภาพในการทำลายโครงสร้างสำคัญ เช่น คลังแสงและสนามบิน **ความหลากหลายของหัวรบ** ซีปนาวุธเหล่านี้สามารถติดตั้งหัวรบได้หลากหลายได้หลากหลายประเภท เช่น กระจุกแบบลูกปราย (cluster munitions) และหัวรบเดี่ยว (unitary warhead) ซึ่งสามารถปรับใช้ได้ตามลักษณะของภารกิจ หัวรบแบบลูกปราย เหมาะสำหรับการโจมตี

เป้าหมายแบบเป็นพื้นที่ เช่น กำลั้ทหารหรือยานรบ ในขณะที่หัวรบระเบิดเดี่ยวเหมาะสำหรับทำลายสิ่งปลูกสร้างที่แข็งแรง

ผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ การใช้ขีปนาวุธ ATACMS ส่งผลดีต่อยุทธศาสตร์การทหารของยูเครน ในหลายด้าน ประกอบด้วย **การโจมตีลึกในแนวรบของรัสเซีย** ความสามารถในการโจมตีเป้าหมายสำคัญในพื้นที่ทางลึกหลังแนวรบของศัตรูช่วยลดประสิทธิภาพของระบบส่งกำลัง, การปฏิบัติการของรัสเซีย, เส้นทางลำเลียง, คลังอาวุธ และฐานที่ตั้งในพื้นที่ยึดครอง รวมถึงสามารถโจมตีได้ถึงไครเมีย ความสามารถนี้อาจบีบรัสเซียให้เคลื่อนย้ายทรัพยากรสำคัญห่างไกลออกไปจากแนวหน้า เพิ่มความยากลำบากในด้านความหนูนเนื่องในการรบของรัสเซีย **การป้องปรามการขยายผลของรัสเซีย** การเพิ่มระยะการปฏิบัติการของยูเครนจะช่วยยับยั้งการรุกขยายผลของรัสเซียจากความเสี่ยงของการโจมตีต่อลึกที่จะกดดันให้รัสเซียต้องปรับใช้เป็นการปฏิบัติการเชิงรับ **สร้างขวัญกำลังใจและความสำคัญเชิงสัญลักษณ์** การนำขีปนาวุธ ATACMS มาใช้เป็นการส่งสัญญาณถึงการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากชาติตะวันตก ซึ่งช่วยเพิ่มขวัญกำลังใจของทั้งกองกำลังและประชาชนยูเครน ความสำคัญเชิงสัญลักษณ์ของอาวุธขั้นสูงนี้ยังเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่นของสหรัฐฯ ในการสนับสนุนเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของยูเครนอีกด้วย

ความท้าทายและความเสี่ยง แม้ขีปนาวุธ ATACMS จะมีข้อได้เปรียบด้านยุทธศาสตร์ แต่การใช้งานก็ต้องเผชิญกับความท้าทายและความเสี่ยงหลายประการ ได้แก่ **จำนวนที่จำกัด** การจัดส่งขีปนาวุธ ATACMS จากสหรัฐฯ คาดว่าจะมีจำนวนจำกัด ยูเครนจึงจำเป็นต้องใช้อย่างมียุทธศาสตร์ โดยเลือกเป้าหมายที่สำคัญที่สุดเพื่อเพิ่มผลกระทบสูงสุด **การยกระดับการตอบโต้จากรัสเซีย** การใช้ขีปนาวุธระยะไกลอาจกระตุ้นให้รัสเซียตอบโต้ที่รุนแรงขึ้น เช่น การเพิ่มการโจมตีพื้นที่เมืองหรือโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของยูเครน หรือการพยายามทำลายเส้นทางลำเลียงอาวุธจากตะวันตก **ประสิทธิภาพต่อระบบป้องกันทางอากาศของรัสเซีย** ระบบป้องกันทางอากาศขั้นสูงของรัสเซีย เช่น S-400 อาจสามารถสกัดขีปนาวุธ ATACMS ได้บางส่วน อย่างไรก็ตาม ความสามารถของระบบเหล่านี้ในการรับมือกับขีปนาวุธ ATACMS ยังไม่มีความชัดเจน **ความเสี่ยงต่อความเสียหายต่อพลเรือน** การใช้งานผิดพลาดหรือเป้าหมายที่อยู่ใกล้พื้นที่เมืองอาจนำไปสู่ความเสียหายต่อพลเรือน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความชอบธรรมของยูเครน และนำไปสู่การลดการสนับสนุนจากชาติตะวันตก

จุดเปลี่ยนสำคัญในสงครามรัสเซีย-ยูเครน: ความตึงเครียดที่เพิ่มสูงและแนวโน้มยุทธศาสตร์ใหม่ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2567 การใช้ขีปนาวุธ ATACMS ของยูเครนโจมตีภูมิภาคเบริยานส์ค์ของรัสเซีย เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในสงครามที่ดำเนินมายาวนานถึง 1,000 วัน โดยการโจมตีเกิดขึ้นเวลา 03:25 น. ตามเวลาท้องถิ่น

(07:25 น. ตามเวลาไทย) และมีเป้าหมายที่โครงสร้างทางทหารในเขตชายแดน **ยูเครน** ยืนยันว่าการโจมตีดังกล่าวทำลายคลังสรรพาวุธของรัสเซียอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ **รัสเซีย** รายงานว่าสามารถสกัดขีปนาวุธได้ 5 ลูก และอีก 1 ลูกก่อให้เกิดความเสียหายเล็กน้อย นอกจากนี้ เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นหนึ่งวันหลังจาก **สหรัฐฯ** อนุมัติให้ยูเครนใช้ขีปนาวุธ ATACMS ซึ่งรัสเซียมองว่าเป็นการแทรกแซงและยกระดับสงครามของชาติ

ตะวันตก การตอบโต้ของรัสเซีย การปรับยุทธศาสตร์นิวเคลียร์ รัสเซียปรับแผนการใช้อาวุธนิวเคลียร์ในเชิงป้องกัน โดยขยายเงื่อนไขให้ครอบคลุมภัยคุกคามที่มาจากรัฐซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมหาอำนาจนิวเคลียร์ การเพิ่มการป้องกันแนวชายแดน มีการเคลื่อนย้ายยุทโธปกรณ์นิวเคลียร์ยุทธวิธีเข้าใกล้พื้นที่เสี่ยง และเสริมระบบป้องกันขีปนาวุธ S-400 และ S-500 วาทกรรมเชิงข่มขู่ วลาดิเมียร์ ปูติน และเซอร์เก ลาฟรอฟ แสดงท่าทีแข็งกร้าว โดยกล่าวหาสหรัฐฯ ว่าอยู่เบื้องหลังการโจมตี และชี้ว่าการกระทำดังกล่าวจะได้รับการตอบโต้ในเชิงยุทธศาสตร์ การใช้โดรน แนวรบใหม่ของสงคราม เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2567 รัสเซียรายงานการสกัด โดรน 44 ลำ จากยูเครนที่พยายามโจมตีโครงสร้างพื้นฐานในเขตชายแดน การโจมตีด้วยโดรนสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบสงคราม ซึ่งหันมาใช้เทคโนโลยีต้นทุนต่ำที่มีประสิทธิภาพสูง

ผลกระทบต่อยุทธศาสตร์สงคราม การใช้โดรนเพิ่มความสามารถในการโจมตีเป้าหมายลึกในพื้นที่ของศัตรู การสกัดโดรนของรัสเซียด้วยระบบป้องกันภัยทางอากาศที่พัฒนาแล้ว แสดงถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เช่น ระบบ S-400 และ S-500 ความเสี่ยงของการขยายความขัดแย้ง การโจมตีอย่างต่อเนื่องอาจเพิ่มโอกาสในการยกระดับความขัดแย้งในภูมิภาค โดยอาจส่งผลให้เกิดการตอบโต้ที่รุนแรงขึ้น **ปฏิภณระหว่างประเทศ อังกฤษ** ประณามการเปลี่ยนแปลงหลักการใช้อาวุธนิวเคลียร์ของรัสเซียว่าเป็นการกระทำที่ไร้ความรับผิดชอบ สหรัฐฯ ย้ำว่าการข่มขู่เชิงยุทธศาสตร์ของรัสเซียจะไม่เปลี่ยนแปลงการสนับสนุนยูเครน **มิติด้านมนุษยธรรมและประวัติศาสตร์** ในวันเดียวกัน กรุงเคียฟจัดพิธีรำลึกถึงสงครามครบ 1,000 วัน โดยประชาชนจุดเทียนเพื่อรำลึกถึงผู้เสียชีวิตและผู้ลี้ภัยกว่า 6 ล้านคน สงครามครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนประชากรของยูเครนที่ลดลงถึง 1 ใน 4 และนับเป็นความขัดแย้งที่รุนแรงที่สุดในยุโรปนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สอง

ข้อสังเกตเชิงยุทธศาสตร์ การโจมตีด้วย ATACMS และโดรนของยูเครนเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถทางยุทธโธปกรณ์ที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การตอบสนองของรัสเซียด้วยยุทธศาสตร์นิวเคลียร์ใหม่เป็นสัญญาณของความตึงเครียดที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น การยกระดับนี้อาจเปลี่ยนโฉมหน้าสงครามและส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของความมั่นคงโลกอย่างยั่งยืน ยกระดับความขัดแย้งที่มีแนวโน้มเพิ่มความเสี่ยงต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ ทั้งในด้านการขยายการแข่งขันทางอาวุธและความเสี่ยงต่อการเผชิญหน้าทางนิวเคลียร์ที่อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์ในระดับโลก

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ

อจ.ทก.สมย.วทบ.